

HANDBÓK RANNSÓKNASJÓÐS

**REGLUR RANNSÓKNASJÓÐS FYRIR
UMSÆKJENDUR, FAGRÁÐ OG YTRI MATSMENN**

2018

Útgáfa 3.0

Útgáfa 3.0

Hér fyrir neðan eru helstu breytingar frá síðasta styrkári (útgáfu 2)

Vanhæfisreglur

Fagráðsmenn geta hvorki verið verkefnisstjórar á umsókn í Rannsóknasjóð né meðumsækjendur á umsókn í því fagráði sem þeir sitja í.

Hámarksstyrkur vegna launa og styrkupphæð

Tafla þar sem fram kom hámarksstyrkur vegna launa með launatengdum gjöldum á mánuði hefur verið tekin út.

Rannsóknastöðustyrkur: Styrkupphæð til verkefnis getur að hámarki verið 24 milljón króna fyrir 36 mánaða verkefni, 16 milljónir fyrir 24 mánaða verkefni og 8 milljónir fyrir 12 mánaða verkefni.

Doktorsnemastyrkur: Styrkupphæð getur að hámarki verið 16 milljónir króna fyrir 36 mánaða verkefni, 10,6 milljónir fyrir 24 mánaða verkefni og 5,3 milljónir fyrir 12 mánaða verkefni.

Doktorsnemaumsóknir

Doktorsnemaumsóknir eru metnar innan fagráðs.

Veittir verða allt að 15 doktorsnemastyrkir.

Efnisyfirlit

Formáli	1
1 Almennar upplýsingar varðandi Rannsóknasjóð	1
1.1 Hlutverk Rannsóknasjóðs	1
1.2 Stjórn Rannsóknasjóðs	1
1.3 Umsýsla styrkja	1
1.4 Siðareglur umsýsluaðila	1
1.5 Vanhæfisreglur	1
1.6 Siðareglur umsækjanda og öflun tilskilinna leyfa	2
1.7 Misferli	2
1.8 Opið aðgengi að niðurstöðum	2
2 Leiðbeiningar til umsækjanda	3
2.1 Styrkhæfi	3
2.2 Tímasetningar	3
2.3 Styrkategundir	3
2.3.1 Verkefnisstyrkir	3
2.3.2 Öndvegisstyrkir	4
2.3.3 Rannsóknastöðustyrkir	4
2.3.4 Doktorsnemastyrkir	4
2.4 Samþykktur kostnaður	4
2.4.1 Laun	4
2.4.2 Rekstrarkostnaður	4
2.4.3 Ferðakostnaður	5
2.4.4 Aðkeypt þjónusta	5
2.4.5 Samrekstur og aðstaða	5
2.5 Hvað á umsókn að innihalda?	5
2.6 Mat á nýjum umsóknum	6
2.7 Fagráð rannsóknasjóðs	7
2.8 Fjölfaglegar umsóknir	7
2.9 Tilkynning til rannsóknastjóra	7
3 Matsferli nýrra umsókna	7
3.1 Skipun fagráða	7
3.2 Meðhöndlun umsókna	8
3.2.1 Forskoðun	8
3.2.2 Faglegt mat á umsóknum	8

3.2.3	Ákvörðun um styrkveitingu	8
3.2.4	Styrkveitingar	8
3.3	Dreifing árlegra greiðslna styrktra verkefna	8
3.3.1	Framvinduskýrslur	8
4	Leiðbeiningar til fagráðsmanna	9
4.1	Matsferlið	9
4.2	Rafrænt matskerfi.....	9
4.3	Fagráðsfundir.....	10
5	Leiðbeiningar til ytri matsmanna.....	10
5.1	Almennar upplýsingar.....	10
5.1.1	Nafnleynd matsmanna	10
5.1.2	Vanhæfi	11
5.2	Ytri matsmenn – leiðbeiningar	11
	Viðauki 1.....	12

FORMÁLI

Þetta er þriðja útgáfa af Handbók Rannsóknasjóðs fyrir umsækjendur, fagráð og ytri matsmenn. Markmið hennar er að auka gegnsæi ferlisins fyrir alla sem koma að því, allt frá auglýsingum umsóknarfrests að styrkveitingum. Í handbókinni eru reglur sjóðsins og ýmsar gagnlegar upplýsingar svo sem um réttindi og skyldur styrkþega. Handbókin verður gefin út árlega í tengslum við auglýstan umsóknarfrest. Til að handbókin gegni hlutverki sínu eru allir sem koma að ferlinu (umsækjendur, fagráðsmenn og ytri matsmenn) hvattir til að lesa hana í heild sinni.

1 ALMENNAR UPPLÝSINGAR VARÐANDI RANNSÓKNASJÓÐ

1.1 HLUTVERK RANNSÓKNASJÓÐS

Rannsóknasjóður er opinn samkeppnissjóður sem starfar samkvæmt lögum um opinberan stuðning við vísindarannsóknir (nr. 3/2003 með áorðnum breytingum). Hlutverk sjóðsins er að styrkja vísindarannsóknir og rannsóknartengt framhaldsnám á Íslandi. Í þeim tilgangi styrkir sjóðurinn nemendur í rannsóknartengdu framhaldsnámi og skilgreind rannsóknarverkefni einstaklinga, rannsóknarhópa, háskóla, rannsóknastofnana og fyrirtækja. Rannsóknasjóður veitir styrki samkvæmt almennum áherslum Vísinda- og tækniráðs, úthlutunarstefnu sjóðsins sem samþykkt er af vísindanefnd og á grundvelli faglegs mats á gæðum rannsóknarverkefna, færni þeirra einstaklinga sem stunda rannsóknirnar og aðstöðu þeirra til að sinna verkefinu.¹

1.2 STJÓRN RANNSÓKNASJÓÐS

Ráðherra skipar fimm manna stjórn til þriggja ára í senn samkvæmt tilnefningu vísindanefndar Vísinda- og tækniráðs. Að skipun lokinni eru nöfn stjórnarmanna birt á heimasíðu Rannís. Stjórn sjóðsins samþykkir úthlutunarreglur og leiðbeiningar og tekur ákvarðanir um fjárveitingar

úr sjóðunum að fengnum umsögnum fagráða. Almennum spurningum varðandi sjóðinn og umsóknir sem eru í matsferli skal beint til sérfræðinga Rannsóknasjóðs.

1.3 UMSÝSLA STYRKJA

Sérfræðingar Rannsóknasjóðs veita upplýsingar og aðstoð varðandi styrki virka daga frá 9:00 – 16:00.

1.4 SIÐAREGLUR UMSÝSLUAÐILA

Meðlimir stjórnar Rannsóknasjóðs, meðlimir fagráða Rannsóknasjóðs, ytri matsmenn, sérfræðingar sjóðsins og aðrir sem koma að umsýslu umsókná í sjóðinn eru bundnir algerum trúnaði. Farið er með allar umsóknir, fylgigögn þeirra og matsblöð sem trúnaðarmál. Þessi trúnaðargögner má ekki nota í neinum öðrum tilgangi en við faglegt mat og þau má ekki birta, gefa út eða sýna þriðja aðila með öðrum hætti. Afrit skulu aðeins vera útbúin af trúnaðargögnum þessum ef það þykir nauðsynlegt vegna faglegs mats. Að matsferli loknu skal varðveita umsókn og matsblöð í rafrænu skjalasafni Rannís. Fagráð Rannsóknasjóðs eru meðvituð um að birting eða ólögmæt nýting trúnaðarupplýsinga geta valdið eigendum þeirra óbætanlegu tjóni. Eigandi trúnaðarupplýsinga á rétt á að leita til dómkóls sem lögsögu hefur í málinu og krefjast tiltekinna aðgerða, fara fram á bann við frekari uppljóstrun eða öðrum brotum og/eða setja fram aðrar kröfur sem eigandi upplýsinganna telur viðeigandi. Slíkur réttur eiganda kemur til viðbótar þeim úrræðum sem standa skráðum eiganda eða þeim sem leiðir rétt frá honum (raunverulegum eiganda) til boða.

1.5 VANHÆFISREGLUR

Þegar um vanhæfi umsýsluaðila er að ræða getur viðkomandi stjórnarmaður, fagráðsmaður eða ytri matsmaður ekki tekið þátt í umfjöllun um umsóknina. Ytri matsmenn geta ekki tekið að sér að meta viðkomandi umsókn og fagráðsmenn og stjórnarmenn þurfa að víkja af fundi þegar fjallað er um viðkomandi umsókn og ákvörðun um styrk er tekin. Þetta skal skráð í fundargerðir. Til viðbótar við vanhæfisástæður sem taldar eru upp í Stjórnsýslulögum (nr. 37/1993)² gilda eftirtaldar

¹ <http://www.vt.is/>

² <http://www.althingi.is/lagas/nuna/1993037.html>

reglur um ytri matsmenn, fagráð og stjórnir Rannsóknasjóðs:

- Nán vinátta, fjölskyldutengsl eða mægðir ytri matsmanns, fagráðsmanns eða stjórnarmanns við umsækjanda.
- Persónuleg andstaða ytri matsmanna, fagráðsmanns eða stjórnarmanns við umsækjanda.
- Fagleg samkeppni milli ytri matsmanns, fagráðsmanns eða stjórnarmanns og umsækjanda.
- Fagráðsmenn geta hvorki verið verkefnisstjórar á umsókn í Rannsóknasjóð né meðumsækjendur á umsókn í því fagráði sem þeir sitja í.
- Ef stjórnarmaður er þáttakandi í umsókn þarf hann að segja sig frá umfjöllun um úthlutun viðkomandi styrkárs og þarf þá að kalla inn varamann.

Ef viðkomandi er starfsmaður stofnunar eða fyrirtækis og umsókn frá öðrum starfsmönnum sömu stofnunar eða fyrirtækis er til umfjöllunar, verður að meta hversu náin tengsl eru við starfsmenn sem annast verkefnið eða hversu náin húsbændatengsl eru við yfirmenn viðkomandi stofnunar. Þessi tengsl þurfa ekki nauðsynlega að leiða til vanhæfis.

Stjórnarmeðlimir, fagráðsmeðlimir og ytri matsmenn eru ábyrgir fyrir því að koma auga á kringumstæður sem skapa þeim vanhæfi við að fjalla um umsóknir í Rannsóknasjóð.

1.6 SIÐAREGLUR UMSÆKJANDA OG ÖFLUN TILSKILINNA LEYFA

Umsækjandi skal taka fram í umsókn hvort rannsóknarverkefnið innihaldi þætti sem þarf að skoða sérstaklega með tilliti til almennra siðareglina. Í slíkum tilfellum þarf að útskýra hvað í því felst og hvernig verður tekið á þessum þáttum. Viðeigandi leyfi þurfa að liggja fyrir³. Ef leyfisumsókn er enn í vinnslu þegar umsóknarfrestur í Rannsóknasjóð rennur út skal þess getið í umsókninni og skal leyfinu skilað inn til Rannís um leið og það fæst eða tilkynnt

um ef leyfi hefur ekki fengist. Ekki er gengið frá samningi fyrr en öll nauðsynleg leyfi liggja fyrir.

Umsækjanda ber að virða alþjóðlegar reglur og samþykktir þar sem slíkt á við, til dæmis um meðferð lífsýna og nýtingu einkaleyfa.

1.7 MISFERLI

Vakni grunur um misferli, uppspuna, falsanir, ritstuld eða misnotkun í tengslum við umsókn eða styrkt verkefni í umsóknarferli, á styrktímabili eða eftir að styrktímabili lýkur, verður stofnun viðkomandi og stjórn Rannsóknasjóðs gert viðvart án undantekninga.

Vakni grunur um misferli í matsferli verður umsókn dregin úr ferlinu meðan stofnun umsækjanda fær tækifæri til að rannsaka hvort grunurinn reynist á rökum reistur. Reynist allt með felldu verður umsóknin sett í matsferli á ný. Sannist misferli verður umsókn vísað frá mati og stofnun umsækjanda gerð ábyrg fyrir viðeigandi ráðstöfunum.

Stjórn Rannsóknasjóðs getur einnig haft frumkvæði að sjálfstæðri rannsókn á ásökunum um misferli.

Komist upp um misferli í umsóknarferli, á styrktímabili eða eftir styrktímabil getur stjórn Rannsóknasjóðs ákveðið sérstök viðurlög svo sem að hluti eða allt styrkfé verði endurgreitt eða að umsækjanda verði meinað að sækja í sjóðinn.

1.8 OPIÐ AÐGENDI AÐ NIÐURSTÖÐUM

Samkvæmt lögum um opinberan stuðning við vísindarannsóknir nr. 3/2003 með áorðnum breytingum, skal birta niðurstöður rannsókna sem fjármagnaðar eru með opinberu fé í opnu aðgengi. Styrkþegar Rannsóknasjóðs skulu tryggja að niðurstöður verði aðgengilegar í opnu aðgengi með því að annars vegar birta í tímaritum sem gefin eru út í opnu aðgengi eða í rafrænu varðveislusafni samhliða birtingu í hefðbundnu áskriftartímariti. Lokaútgáfa ritrýnds handrits skal send varðveislusafni um leið og greinin hefur verið samþykkt til birtingar. Ef tímaritið fer fram á biðtíma

³ Vísindasiðaneftnd (visindasidanefnd.is), Persónuvernd (personuvernd.is), Matvælastofnun (mast.is)

áður en greinin verður aðgengileg í opnu aðgengi verður hún birt sjálfkrafa að þeim tíma loknum. Vinsamlegast kynnið ykkur reglur Rannís um varðveislusöfn (<https://www.rannis.is/starfsemi/opinn-adgangur>). Opinvisindi.is sér um varðveislusafn fyrir íslenska háskóla.

Lög um opið aðgengi eiga aðeins við um birtingar niðurstaðna í ritrýndum vísindatímaritum.

Styrkþegar skulu geta Rannsóknasjóðs og styrknúmers verkefnis í öllum birtingum niðurstaðna.

2 LEIÐBEININGAR TIL UMSÆKJANDA

2.1 STYRKHÆFI

Verkefnisstjórar þurfa að hafa lokið rannsóknartengdu framhaldsnámi við viðurkenndan háskóla (á ekki við um umsækjendur um doktorsnemastyrkni).

Umsækjendur um rannsóknastöðustyrki verða að hafa fengið doktorsnafnbót í mesta lagi sjö árum áður en umsóknarfrestur rennur út. Afrit af útskriftarskírteini skal fylgja umsókn eða skilað í síðasta lagi 1. desember 2017. Tekið er tillit til hlés sem hefur orðið á rannsóknaferli vegna foreldraleyleyfis eða veikindaleyfis sé slíkt útskýrt í ferilskrá.

Umsækjendur um doktorsnemastyrkni verða að hafa verið samþykktir inn í doktorsnám við íslenskan háskóla og skal vottorð þess efnis frá Nemendaskrá Háskóla Íslands, eða sambærilegum skrifstofum í öðrum íslenskum háskólum, fylgja umsókn.

Hvatt er til alþjóðlegs samstarfs í umsóknum. Styrkir eru hins vegar aðeins greiddir inn á reikning íslenskra stofnana eða fyrirtækja.

Styrki Rannsóknasjóðs má nota til að samfjármagna alþjóðlega styrkt verkefni með svipað viðfangsefni.

Umsóknir þurfa að uppfylla öll skilyrði um styrkhæfi til að fá faglegt mat. Ef í ljós kemur meðan á matsferli stendur að eitt eða fleiri skilyrði eru óuppfyllt verður umsókn tekin úr matsferli.

2.2 TÍMASETNINGAR

Umsóknarfrestur fyrir umsóknir í Rannsóknasjóð er auglýstur með a.m.k. 6 vikna fyrirvara. Áætlaðar tímasetningar fyrir umsýsluferli umsókna fyrir styrkárið má sjá á mynd 1.

15. júní 2017	•Umsóknarfresti lýkur
Ágúst - desember 2017	•Fagráðsvinna
Janúar 2018	•Styrkúthlutun kynnt

Mynd 1. Áætlaðar tímasetningar fyrir styrkárið 2018.

2.3 STYRKTEGUNDIR

Boðið er upp á fjórar styrkategundir; verkefnisstyrki, öndvegisstyrki, rannsóknastöðustyrki og doktorsnemastyrkni (tafla 1) og eru styrkirnir veittir í allt að 36 mánuði.

Leyfilegt er að skörun sé á milli verkefna sem sótt er um í mismunandi styrkflokka að því gefnu að samræmi sé á milli umfangs og kostnaðar.

Því er hægt að sækja um verkefnisstyrk fyrir verkefni með markmið sem skarast við markmið öndvegisverkefnis að því gefnu að samræmi sé á milli umfangs og kostnaðar. Ekki er veittur styrkur til fleiri en eins verkefnis með markmiðum sem skarast.

Styrkategund	Hámarks lengd (mánuðir)	Hámarksupphæð (ISK)
Öndvegisstyrkur	36	120.000.000
Verkefnisstyrkur	36	45.000.000
Rannsóknastöðustyrkur	36	24.000.000
Doktorsnemastyrkur	36	16.000.000

Tafla 1. Styrkategundir, hámarks lengd og hámarksupphæð styrkja (án samreksturs og aðstöðu).

Gert er ráð fyrir tiltölulega jafnri dreifingu kostnaðar milli ára.

2.3.1 VERKEFNISSTYRKIR

Verkefnisstyrkir eru ætlaðir fyrir rannsóknarverkefni. Styrkupphæð til verkefnis getur að hámarki verið 45 milljónir króna fyrir 36 mánaða verkefni, 30 milljónir fyrir 24 mánaða

verkefni og 15 milljónir fyrir 12 mánaða verkefni. Styrkurinn úr Rannsóknasjóði nemur að hámarki 85% af heildarkostnaði verkefnis.

2.3.2 ÖNDVEGISSTYRKIR

Öndvegisstyrkir eru ætlaðir til umfangsmikilla rannsóknarverkefna sem eru líkleg til að skila íslenskum rannsóknum í fremstu röð á alþjóðavettvangi. Öndvegisstyrkir eru ætlaðir rannsóknarhópum og gert er ráð fyrir að auk eins eða fleiri verkefnisstjóra séu einnig meðumsækjendur og aðrir þátttakendur á slíkum umsóknum. Gert er ráð fyrir þjálfun ungra vísindamanna í öndvegisverkefnum með þátttöku framhaldsnema og/eða nýdoktora. Staðfest samstarf við erlenda vísindamenn og stofnanir styrkir umsóknina. Öndvegisstyrkir eru veittir í allt að 36 mánuði. Styrkupphæð til verkefnis getur að hámarki verið 120 milljónir króna fyrir 36 mánaða verkefni, 80 milljónir fyrir 24 mánaða verkefni og 40 milljónir fyrir 12 mánaða verkefni. Styrkurinn úr Rannsóknasjóði nemur að hámarki 85% af kostnaði verkefnis.

2.3.3 RANNSÓKNASTÖÐUSTYRKIR

Rannsóknastöðustyrkir eru ætlaðir til uppbyggingar starfsframa ungra vísindamanna (sjá kafla 2.1 um styrkhæfi) innan rannsóknasamfélagsins. Staðfesting frá gestgjafastofnun verður að liggja fyrir og telst það umsækjendum til tekna að sækja um rannsóknastöðu við aðra stofnun en veitti doktorsgráðu. Styrkupphæð til verkefnis getur að hámarki verið 24 milljón króna fyrir 36 mánaða verkefni, 16 milljónir fyrir 24 mánaða verkefni og 8 milljónir fyrir 12 mánaða verkefni. Styrkurinn úr Rannsóknasjóði nemur allt að 100% af heildarkostnaði verkefnis. Umsækjandi skal gera grein fyrir samhengi verkefnisins við fyrri rannsóknir, hvernig verkefnið muni stuðla að starfsframa og segja frá framtíðaráætlunum í rannsóknum. Ef styrkþegi fær ráðningu í aðra stöðu á tímabilinu fellur styrkurinn niður frá þeim tíma þegar ráðningin tekur gildi.

2.3.4 DOKTORSNEMASTYRKIR

Styrkir ætlaðir doktorsnemum sem sækja um í eigin nafni. Styrkirnir fjármagna laun nemans og allt að 300.000 kr. í ferðakostnað á ári. Annar verkefnistengdur kostnaður fellur á leiðbeinanda

eða stofnun viðkomandi. Doktorsnemastyrkir eru veittir í allt að 36 mánuði. Styrkupphæð getur að hámarki verið 16 milljónir króna fyrir 36 mánaða verkefni, 10,6 milljónir fyrir 24 mánaða verkefni og 5,3 milljónir fyrir 12 mánaða verkefni. Styrkurinn úr Rannsóknasjóði nemur allt að 100% af heildarkostnaði verkefnis. Hægt er að sækja um laun doktorsnema í verkefnisstyrkjum og öndvegisstyrkjum en sami nemi getur ekki fengið hærri styrk en sem nemur 12 mannmánuðum samtals á ári. Doktorsgráðan skal vera veitt frá íslenskum háskóla en möguleiki er á sameiginlegri gráðu með erlendum háskóla. Styrkirnir eru til 3 ára með möguleika á eins árs framlengingu. Veittir verða allt að 15 doktorsnemastyrkir.

2.4 SAMÞYKKTUR KOSTNAÐUR

2.4.1 LAUN

Rannsóknasjóður styrkir laun vísindamanna, framhaldsnema og rannsóknamanna. Ekki þurfa allir þátttakendur að vera nafngreindir þegar umsóknarfrestur rennur út en vinnuframlag allra þátttakenda verður að vera skilgreint í umsókn sé sótt um laun fyrir þá. Rannsóknasjóður styrkir hvorki greiðslu á yfirvinnu vegna rannsókna né greiðslu launa til þeirra sem eru jafnframtað á fullum launum í öðrum störfum (þ.m.t. lífeyrisþega).

2.4.2 REKSTRARKOSTNAÐUR

Í töflunni undir þessum lið skal taka saman kostnað vegna nauðsynlegra aðfanga fyrir verkefnið, en þó ekki liði sem falla undir samrekstur og aðstöðu þar með talinn almennur skrifstofubúnaður svo sem tölvur. Gera þarf grein fyrir öllum rekstrarkostnaði og kostnaði vegna tækjakaupa sundurliðað í reitnum fyrir neðan töfluna. Tilboð frá seljanda/ framleiðanda vegna tækjakaupa skal fylgja umsókn. Óútskýrður kostnaður verður ekki samþykktur.

Heimilt er að færa kostnað vegna kaupa á tækjum og búnaði sem rekstrarkostnað, allt að 2 milljónum króna fyrir hverja umsókn. Umsóknum um dýrarí tæki og búnað skal skila í Innviðasjóð. Vakin er athygli á að lágmarksupphæð sem hægt er að sækja um í Innviðasjóð er 2 milljónir króna.

2.4.3 FERÐAKOSTNAÐUR

Hér skal færa samtölu kostnaðar vegna ferða sem eru nauðsynlegar fyrir framgang verkefnisins. Í skýringum skal færa rök fyrir öllum ferðum og á hvern hátt þær tengjast verkefninu

2.4.4 AÐKEYPT ÞJÓNUSTA

Undir þennan lið fellur vinna sem ekki er unnin af þátttakendum í verkefninu, en er nauðsynleg fyrir framgang bess. Hægt er að sækja um allt að 500 þúsund krónur vegna birtingarkostnaðar og skal það vera undir þessum lið. Gera þarf grein fyrir öllum kostnaði vegna aðkeyptrar þjónustu sundurliðað í reitnum fyrir neðan töfluna. Tilboð vegna aðkeyptrar þjónustu skal fylgja umsókn. Ekki er hægt að sækja um fjármögnun samrekstrar og aðstöðu vegna aðkeyptrar þjónustu.

2.4.5 SAMREKSTUR OG AÐSTAÐA

Hægt er að sækja um allt að 25% af sóttum styrk, að aðkeyptri þjónustu undanskilinni, til að fjármagna samrekstur og aðstöðu. Um er um að ræða kostnað vegna skrifstofu- og rannsóknaraðstöðu svo sem leigu, hita, rafmagn, stjórnun rekstrareininga, bóka- og tímaritakaup, kaup og rekstur á tölvubúnaði o. fl. Upphæðin leggst ofan á sóttan styrk og því getur heildartalan orðið hærri en það sem gefið er upp sem hámarksstyrkur.

2.5 HVAÐ Á UMSÓKN AÐ INNHALDA?

Til að teljast gild verður umsókn að innihalda verkefnalýsingu og ferilskrá (viðaukar A og B). Viðaukar C-G verða að fylgja þar sem það á við. Eyðublað með gefnu sniðmáti fyrir verkefnalýsingu er aðgengilegt í umsóknarkerfi.

Faglegt mat á umsókn byggir eingöngu á þeim upplýsingum sem gefnar eru í umsókn og tilheyrandi viðaukum. **Ekki er tekið við gögnum eftir að umsóknarfrestur rennur út. Umsóknum þar sem ekki er notast við rétt sniðmát fyrir viðauka A verður vísað frá mati.** Slíkt getur átt sér stað hvenær sem er í matsferlinu.

Eingöngu er tekið við umsóknum í gegnum rafrænt umsóknakerfi Rannís.

Viðauki A. Verkefnislýsing

Nota skal sniðmát það sem finna má slóð á inni í umsóknakerfinu þegar umsóknin er opnuð í fyrsta sinn. Slóð á sniðmátið má alltaf finna með því að velja „Home“ neðst á vefsíðunni í umsóknarkerfinu. **Til að gæta jafnræðis allra umsækjenda er umsóknum þar sem ekki er notað rétt eyðublað og sniðmát vísað frá.**

Eyðublaðinu er skipt upp í fyrirfram skilgreinda kafla sem ekki má breyta. Áður en verkefnalýsingunni er hlaðið inn í umsóknarkerfið er heimildaskráin tekin frá og sett í sér skjal. Þessum tveimur skjölum er hlaðið inn hvoru fyrir sig sem pdf-skrám. Umsóknarkerfið telur blaðsíðufjölda í verkefnislýsingunni og er hámarksfjöldi 20 síður fyrir öndvegisstyrki, 15 síður fyrir verkefnisstyrki, 12 síður fyrir rannsóknastöðustyrki og 5 síður fyrir doktorsnemastyrt. Við þetta bætast titilsíða og leiðbeiningasíða. Ekkert hámark er á lengd heimildaskrár.

Til að auðvelda faglegt mat á umsókninni er mikilvægt að verkefnislýsingin sé vönduð. Sjá má þættina sem hafðir eru til hliðsjónar við matið í leiðbeiningum fyrir ytri matsmenn (kafli 5). Hafa skal eftirfarandi atriði í huga:

- Mikilvægt er að verkefnið hafi vel skilgreindar rannsóknaspurningar/tilgátur og markmið og sé skipt í vel afmarkaða verkþætti.
- Lýsa þarf hverjum verkþætti fyrir sig, tengingum við aðra verkþætti í verkefninu og áætla tíma sem fer í hvern verkþátt.
- Gera verður grein fyrir þeim rannsóknaraðferðum sem notaðar eru og af hverju þær eru notaðar í hverju tilfelli. Aðferðafræði við söfnun upplýsinga og mat á gögnum þarf að liggja fyrir.
- Lýsa skal helstu vörðum í verk- og tímaáætlun sem marka skil á milli áfanga í verkefninu. Þegar um er að ræða verkefni, þar sem sótt er um styrk til tveggja eða þriggja ára, skal skilgreina og lýsa vörðum í lok fyrsta, annars og þriðja styrkárs.
- Gera skal grein fyrir samstarfi innan verkefnis, bæði milli ólíkra vísindamanna og rannsóknarmanna, sem og hvort um

virkt samstarf milli háskóla, fræðasviða stofnana og fyrtækja sé að ræða. Lýsa skal sérstaklega alþjóðlegu samstarfi í verkefninu.

- Upplýsingar ef við á um hvaða hlutar verkefnisins eru doktors- eða meistara-verkefni, við hvaða skóla og deild nemarnir leggja stund á námið og í hverju framlag þeirra er fólgioð í verkefninu.
- Gera skal grein fyrir og færa rök fyrir áætluðum ávinningi af nýtingu niðurstaðna verkefnisins. Áviningur getur verið þekkingarlegur, umhverfislegur, hagrænn, félagslegur o.s.frv. Afrakstur verkefna eru mælanlegar „einingar“ sem koma út úr verkefninu. Dæmi um afrakstur eru: birtar vísindagreinar, ritverk, háskólagráður, hugbúnaður, gagnagrunnar, frumerðir, framleiðsluaðferðir, ný framleiðsluefn, einkaleyfi, líkön, rannsóknaraðferðir, staðfestar vísindakenningar o.fl.
- Gera skal grein fyrir hvernig staðið verður að kynningu niðurstaðna og birtingu þeirra í fagritum, skýrslum, ráðstefnum, o.s.fr., og hvort og þá hvernig eignarréttur niðurstaðna verður verndaður. Gera skal grein fyrir hvernig lögum um opið aðgengi að niðurstöðum verður framfylgt.
- Gera skal grein fyrir siðfræðilegum álitamálum ef við á.

Viðauki B. Ferilskrá

Ferilskrá skal innihalda upplýsingar um núverandi stöðu auk upplýsinga um menntun og þjálfun, leiðbeiningu framhaldsnema, fyrri stöður og viðurkenningar, lista yfir birtingar og slóð á gagnagrunn með upplýsingum um h-index eða sambærilegt. Gera skal grein fyrir hléum sem orðið hafa á ferli vegna foreldraleypis, veikindaleyfis eða annars.

Viðauki C. Samstarfsyfirlýsing

Undirrituð staðfesting þeirra sem skráðir eru sem “other participants” í umsókn, þar sem tilgreina skal í hverju þátttaka þeirra í verkefninu felst. Meðumsækjendur (“co-proposers”) þurfa ekki að senda inn slíka staðfestingu enda fylgir ferilskrá þeirra umsókn og þeir fá tilkynningu þegar umsóknin er send inn.

Viðauki D. Yfirlýsing gestgjafastofnunar

(vegna umsókna um rannsóknastöðustyrki) Yfirlýsing frá gestgjafastofnun um að umsækjandi muni hafa starfsaðstöðu þar verði styrkur veittur.

Viðauki E. Doktorsskírteini (vegna umsókna um rannsóknastöðustyrki).

Viðauki F. Staðfesting á inntöku doktorsnema

(vegna umsókna um doktorsnemastyrki) Staðfesting frá Nemendaskrá HÍ, eða sambærilegri skrifstofu í öðrum íslenskum háskólum, um að umsækjandi hafi verið samþykktur inn í doktorsnám.

Viðauki G. Verðtilboð

Sé sótt um styrk fyrir tækjakaupum skal staðfesta sótta upphæð með verðtilboði frá framleiðanda.

2.6 MAT Á NÝJUM UMSÓKNUM

Umsækjendur eru hvattir til að lesa *kafla 3-5 Matsferli nýrra umsókna, Leiðbeiningar til fagráðsmanna og Leiðbeiningar til ytri matsmanna* þar sem matsviðmið sem fagráð og ytri matsmenn styðjast við eru útlistuð.

Tafla 2. Fagráð Rannsóknasjóðs fyrir styrkárið 2018

Fagráð	Fagsvið
Raunvísindi og stærðfræði	Physical sciences Chemical sciences Nano-technology Earth and related environmental sciences Mathematics
Verkfræði og tæknivísindi	Industrial Biotechnology Environmental engineering Computer and information sciences Environmental biotechnology Civil engineering Materials engineering Mechanical engineering Medical engineering Electrical engineering, electronic engineering, information engineering Chemical engineering Other engineering and technologies
Náttúrvísindi og umhverfisvísindi	Biological sciences (plant sciences, botany, zoology, ornithology, entomology, behavioural sciences biology, marine biology, freshwater biology, limnology, ecology, biodiversity conservation, evolutionary biology) Agriculture, forestry, and fisheries Agriculture and biotechnology Other agricultural sciences Animal and dairy science Other natural sciences Veterinary sciences
Lífvísindi	Basic medicine Biological sciences (cell biology, immunology, microbiology, virology, biochemistry, molecular biology, biochemical research methods, mycology, biophysics, genetic and heredity)
Klinískar rannsóknir og lýðheilsa	Clinical medicine Public health Health sciences Other medical sciences Health biotechnology
Félagsvísindi og menntavísindi	Economics and business Educational sciences Law Other social sciences Political Science Social and economic geography Psychology Media and communications Sociology
Hugvísindi og listir	History and archaeology Languages and literature Art (arts, history of arts, performing arts, music) Other humanities Philosophy, ethics and religion

2.7 FAGRÁÐ RANNSÓKNASJÓÐS

Sjö fagráð munu fjalla um umsóknir styrkársins (tafla 2). Sjö virkir vísindamenn skipa hvert fagráð og eru þeir valdir vegna sérfræðiþekkingar á viðkomandi sviði. Umsækjendur velja fagráð sem þeir vilja að umsóknir séu metnar í. Starfsfólk Rannís getur stungið upp á öðru fagráði en umsækjandi

hefur valið, séu efnisleg rök fyrir því. Umsóknir eru ekki fluttar milli fagráða án samþykkis verkefnisstjóra. Frekari upplýsingar um vinnu fagráða má finna í kafla 4 *Leiðbeiningar til fagráðsmanna*.

Spurningum varðandi einstök fagráð og fagsvið skal beint til starfsfólks Rannís. Umsækjendur mega ekki undir neinum kringumstæðum hafa samband við fagráðsmenn meðan á matsferli stendur.

2.8 FJÖLFAGLEGAR UMSÓKNIR

Fjölfagleg verkefni samþætta viðfangsefni, kenningar og/eða rannsóknaraðferðir frá fleirum en einu fræðasviði. Þegar sótt er um styrk fyrir fjölfaglegt verkefni velur umsækjandi það fagráð sem hann telur að best henti til að fjalla um umsóknina, en merkir einnig við önnur viðeigandi fræðasvið sem höfð verða til hliðsjónar við val á ytri matsmönnum. Forsenda þess að verkefni sé metið sem fjölfaglegt er að umsækjendur komi frá öllum þeim fræðasviðum sem tiltekin eru í umsókn.

2.9 TILKYNNING TIL RANNSÓKNASTJÓRA

Þegar umsókn er skilað inn í umsóknarkerfið fær viðkomandi rannsóknastjóri, eða sá sem tilgreindur er í hans stað, upplýsingar um nafn og númer umsóknar ásamt nafni verkefnisstjóra.

3 MATSFERLI NÝRRA UMSÓKNA

3.1 SKIPUN FAGRÁÐA

Vísindanefnd Vísinda- og tækniráðs skipar fagráð Rannsóknasjóðs. Hvert fagráð er skipað allt að sjö einstaklingum með dósentshæfi og víðtæka reynslu af rannsóknum. Að minnsta kosti tveir fagráðsmenn í hverju fagráði skulu vera starfandi utan Íslands. Við skipun fagráða er gætt að faglegri breidd og að því að kynjahlutfall sé sem jafnast.

Vísindanefnd skipar formann fagráðs úr röðum fagráðsmanna. Formaður ber ábyrgð á, með hjálp umsjónarmanns fagráðs, að samræma vinnu fagráðsins og að fagráðið vinni samkvæmt stefnu og hlutverki Rannsóknasjóðs og almennum siðareglum. Eftir að fagráðin hafa verið skipuð eru nöfn fagráðsmanna birt á heimasíðu Rannís.

3.2 MEÐHÖNDLUN UMSÓKNA

Eftir að umsókn hefur verið send inn í gegnum rafrænt umsóknarkerfi Rannís er hún meðhöndluð á eftifarandi hátt (mynd 2):

3.2.1 FORSKODUN

Umsóknirnar eru forskoðaðar af umsjónarmönnum fagráða. Ófullgerðum umsóknum og umsóknum þar sem ekki hefur verið farið eftir reglum sjóðsins er vísað frá án frekara mats og er umsækjanda tilkynnt um slíkt.

Mynd 2. Meðhöndlun umsókna frá því umsókn berst Rannís og þar til tilkynnt er um úthlutun úr Rannsóknasjóði.

3.2.2 FAGLEGT MAT Á UMSÓKNUM

Allar umsóknir eru metnar af viðeigandi fagráði sem leitar álits hjá tveimur eða fleiri ytri matsmönnum fyrir umsóknir um verkefna- öndvegis- og rannsóknastöðustyrki. Doktorsnemaumsóknir eru metnar innan fagráðs. Fagráðið afgreiðir hverja umsókn með rökstuddri, skriflegri greinargerð og forgangsraðar umsóknum á grunni hins faglega mats (sjá kafla 4 *Leiðbeiningar til fagráðsmanna*).

3.2.3 ÁKVÖRDUN UM STYRKVEITINGU

Eftir að fagráðið hefur lokið störfum sínum fundar formaður fagráðsins með stjórn Rannsóknasjóðs þar sem hann gerir grein fyrir fagráðsvinnunni og hvort álitamál hafi komið upp við mat umsókna. Formaður gerir sérstaklega grein fyrir umsóknum sem flokkaðar voru í A flokk. Stjórnin tekur ákvarðanir um fjárveitingar úr Rannsóknasjóði að fengnum umsögnum fagráða. Stjórnin leitar ráðgjafar umfram það sem fagráð sjóðanna geta veitt ef þurfa þykir. Til viðbótar hinu faglega mati, sem fagráð skila, skal stjórn Rannsóknasjóðs miða

umfjöllun sína við almennar áherslur Vísinda- og tækniráðs, úthlutunarstefnu sjóðsins sem samþykkt er af vísindaneftnd og fjárrframlögum í sjóðinn. Þegar úthlutun liggur fyrir fá umsækjendur svarbréf í hendur með lokamati fagráðs.

Ákvörðun stjórnar um veitingu styrkja úr Rannsóknasjóði eru endanlegar. Samkvæmt 4. grein laga nr. 3 frá 2003 sæta ákvarðanir stjórnar Rannsóknasjóðs um styrkveitingu eða höfnun ekki stjórnsýslukæru.

3.2.4 STYRKVEITINGAR

Styrkveitingar eru birtar á heimasíðu Rannís og þar er einnig hægt að leita í gagnagrunni sjóðsins að fyrri úthlutunum.

3.3 DREIFING ÁRLEGRA GREIÐSLNA STYRKTRA VERKEFNA

- Fyrsta greiðsla (40%) greiðist við undirritun samnings.
- Önnur greiðsla (40%) greiðist 1. júní.
- Þriðja greiðslan (20%) er greidd þegar ársskýrsla/lokaskýrsla hefur verið samþykkt.

3.3.1 FRAMVINDUSKÝRSLUR

Verkefnisstjóri er ábyrgur fyrir skilum á ársskýrslu fyrir 10. janúar eftir að styrkári lýkur og lokaskýrslu innan árs frá því að lokastyrkári lýkur. Skýrslurnar eru yfirfarnar af starfsfólk Rannís sem gerir tillögur við stjórn Rannsóknasjóðs um hvernig áframhaldandi stuðningi við verkefnið skuli háttað. Starfsfólk sjóðsins getur farið fram á frekari upplýsingar og skýringar frá styrkþegum og ráðfært sig við viðkomandi fagráð ef þörf krefur. Lokagreiðslan, 20%, er greidd við samþykkt skýrslunnar. Sé skýrsla ekki samþykkt getur stjórn sjóðsins rift samningi við styrkþega og farið fram á endurgreiðslu styrkfjár. Sniðmát fyrir ársskýrslur og lokaskýrslur má finna á heimasíðu Rannís.

Ársskýrslur

Í ársskýrslu skal gera grein fyrir áföllnum kostnaði og fjármögnun viðkomandi styrkárs og áætluðum kostnaði og fjármögnun komandi styrkárs. Allar meiriháttar breytingar á verkefninu (þ.m.t. foreldraorlof eða veikindaleyfi þátttakenda) skulu útskýrðar og breytingar á rannsóknáætlun

rökstuddar. Samþykktar stjórnar er krafist fyrir flutningi á meira en 20% heildarupphæðar styrks milli mismunandi kostnaðarliða.

Lokaskýrslur

Við verkefnislok skal skila lokaskýrslu þar sem greint er frá framvindu verkefnisins, lokaniðurstöðum og ályktunum. Nákvæmt kostnaðaryfirlit (sundurliðuð tafla eða hreyfingalisti) skal fylgja skýrslu og gerð grein fyrir frávikum frá upphaflegri áætlun.

4 LEIÐBEININGAR TIL FAGRÁÐSMANNA

Hlutverk fagráða Rannsóknasjóðs er að meta umsóknir sem berast sjóðnum út frá vísindalegu gildi verkefna, færni og aðstöðu umsækjenda til að framkvæma verkið og líkum á að verkefnið skili mælanlegum árangri og ávinningi. Fagráð afgreiða hverja umsókn með skriflegri greinargerð og forgangsraða umsóknum á grunni hins faglega mats.

4.1 MATSFERLIÐ

Fagráðsmenn fá senda lista yfir nöfn umsókna og umsækjenda ásamt úrdrætti og láta vita hvaða umsóknir þeir eru tilbúnir að lesa og hvaða umsóknir þeir telja sig vanhæfa til að fjalla um. Að því loknu er umsóknum sem berast fagráði skipt niður á fagráðsmenn. Þrír lesarar innan fagráðsins eru skráðir á hverja umsókn en allir fagráðsmenn eru hvattir til að kynna sér allar umsóknir fagráðsins. Fyrsti lesari ber ábyrgð á að finna ytri matsmenn til að meta umsóknina; að minnsta kosti two sérfraðinga fyrir umsóknir um verkefnisstyrki og rannsóknastöðustyrki og að minnsta kosti þrjá fyrir umsóknir um öndvegisstyrki. Doktorsnemaumsóknir eru metnar innan fagráðs. Ytri matsmenn skulu vera starfandi utan Íslands. Við val á ytri matsmönnum er stuðst við sérfraðiþekkingu viðkomandi vísindamanns og birtingalista. Það er á ábyrgð fyrsta lesara umsóknar að ganga úr skugga um að ekki sé um vanhæfi að ræða milli umsækjanda og ytri matsmanns. Ytri matsmaður þarf síðan að staðfesta að ekki sé um vanhæfi að ræða. Umsækjendur hafa möguleika á að tilgreina í umsóknareyðublaði hvaða sérfraðingar megi ekki koma að mati umsóknar og ástæður þess. Ekki verður haft samband við þá sérfraðinga.

Þegar ytri matsmaður hefur samþykkt að meta umsókn tilkynnir fagráðsmaður það til Rannís og vefgátt með öllum nauðsynlegum upplýsingum varðandi matsferlið er opnuð fyrir sérfræðinginn. Hlutverk ytri matsmanns er að meta faglega alla þætti umsóknarinnar. Þegar allar umsóknir hafa verið metnar af ytri matsmönnum og lesarar viðkomandi fagráðs útbúið umsagnir um þær, hittist fagráðið á fundi í húsakynnum Rannís. Á fagráðsfundum eru umsóknir, umsagnir ytri matsmannanna og umsögn fagráðs ræddar og umsóknum raðað eftir gæðum. Eftir fundinn leggur fyrsti lesari lokahönd á umsögn fagráðsins og formaður fagráðsins skilar umsögnunum rafrænt til Rannís. Umsækjendur fá senda umsögn fagráðs þegar stjórn Rannsóknasjóðs hefur ákveðið úthlutun ársins.

4.2 RAFRÆNT MATSKERFI

Fagráðsmenn fá aðgang að rafrænu matskerfi Rannsóknasjóðs. Þar er að finna allar umsóknir sem bárust fagráðinu, viðeigandi fylgigögn og matsblað fagráðs. Fagráðsmenn fá ekki aðgang að umsóknum sem þeir eru vanhæfir til að meta.

Matsblað fagráðs skiptist í þrjá hluta:

FYRSTI HLUTI – Yfirlit yfir umsókn

Hér er að finna sjálfa umsóknina, verkefnislýsingu, önnur fylgigögn og umsagnir ytri matsmannana.

ANNAR HLUTI – Mat fagráðs

Hér er að finna þrjú textabox fyrir mat fagráðs og töflu með styrkleikaflokkum. Fyrsti lesari hverrar umsóknar og formaður fagráðs hafa skrifadgang meðan aðrir fagráðsmenn hafa lesaðgang. Einkunn er gefin í samræmi við heildarmat fagráðsins á umsókninni (sjá töflu 3).

Flokkur	Umsögn
A1	Exceptionally strong with essentially no weaknesses
A2	Extremely strong with negligible weaknesses
A3	Very strong with only some minor weaknesses
A4	Strong but with numerous minor weaknesses. Only for further consideration if funds are available
B	Moderate Impact – Some strengths but with at least one moderate weakness. Not recommended for funding
C	Low Impact – Not recommended for further consideration. A few strengths and at least one major weakness

Tafla 3. Styrkleikaflokkar fagráða.

PRIÐJI HLUTI – Staðfesting

Hér birtist samantekt fagráðsins í samræmi við það sem fyllt hefur verið í eyðublaðið. Eftir fagráðsfundi, þegar fagráðsmenn hafa yfirfarið textann og haft tækifæri til að koma með breytingatillögur, staðfestir formaður fagráðs samantektina.

4.3 FAGRÁÐSFUNDIR

Fyrir fagráðsfundi

Með mat ytri matsmanna til hliðsjónar útbýr fyrsti lesari samantekt um styrkleika/veikleika umsókna sem hann er ábyrgur fyrir.

Á fagráðsfundum

Á fagráðsfundum kynnir fyrsti lesari umsóknina, bakgrunn ytri matsmanna, mat þeirra og eigin umsögn. Umsögnin skal vera uppbryggileg og þannig úr garði gerð að umsækjandi hafi sem mest gagn af. Að þessu loknu koma annar og þriðji lesari með sínar athugasemdir og fagráðið ræðir matið. Fagráðsmenn sem lýst hafa sig vanhæfa til að fjalla um umsókn yfirgefa fundarherbergið þegar viðkomandi umsókn er rædd og er það skjalfest í fundargerð umsjónarmanns fagráðs. Þegar fagráðið hefur rætt allar umsóknirnar er þeim forgangsraðað

á grundvelli styrkleikaflokka sem fagráðið raðar þeim í. Útbúinn er listi yfir hverja styrkategund fyrir sig og þar er umsóknum skipt í þrjá flokka: A (A1-A4), B og C. Undirflokkur A1 er ætlaður afburðaumsóknum. Til viðmiðunar má búast við að í mesta lagi fari um 5% í undirflokk A1 og um 10% í undirflokk A2. Á fagráðsfundinum er lögð lokahönd á umsagnir fagráðs.

Eftir fagráðsfundi

Formaður fagráðs staðfestir lokamat fagráðs í rafrænu matskerfi Rannís.

Umsagnir ytri matsmanna sem berast eftir fagráðsfundi en fyrir stjórnarfund eru ræddar af fagráðsmönnum í gegnum tölvupóst. Einkunn umsóknar er staðfest eða breytt í samræmi við þá umræðu.

5 LEIÐBEININGAR TIL YTRI MATSMANNA

5.1 ALMENNAR UPPLÝSINGAR

Umsóknir um verkefnistyrk og rannsóknastöðustyrk eru að öllu jöfnu metnar af tveimur ytri matsmönnum. Umsóknir um öndvegisstyrk eru metnar af minnst þremur ytri matsmönnum. Hvert fagráð fyrir sig ræðir allar umsóknir sem berast fagráðinu og forgangsraðar byggt á ytra mati og umræðum fagráðs. Forgangsröðunarlistinn er lagður fyrir stjórn Rannsóknasjóðs sem tekur ákvörðun um styrkveitingu.

Allir matsmenn sem taka þátt í mati á umsóknum í Rannsóknasjóð skulu lesa kafla 1 *Almennar upplýsingar varðandi Rannsóknasjóð og kafla 3 Matsferli nýrra umsókna í handbókinni*.

Ekki er greitt fyrir vinnu ytri matsmanna.

5.1.1 NAFNLEYND MATSMANNA

Samkvæmt upplýsingalögum (nr. 140/2012) er Rannís ekki heimilt að neita umsækjendum um nöfn matsmanna en þær upplýsingar eru einungis veittar ef sérstaklega er óskað eftir þeim.

5.1.2 VANHÆFI

Ytri matsmenn eru ábyrgir fyrir því að koma auga á kringumstæður sem skapa þeim vanhæfi við að fjalla um umsóknir í Rannsóknasjóð

5.2 YTRI MATSMENN – LEIÐBEININGAR

Matsblaði ytri matsmanna er skipt í fjóra hluta:

Fyrsti hluti – Umsókn

Hér er að finna sjálfa umsóknina, verkefnislýsingu og önnur fylgigögn nauðsynleg fyrir matið.

Annar hluti – Matsþættir

Hér er að finna þættina sem meta á. Mikilvægt er að gagnrýni sé skýr og mat uppbyggilegt. Tafla 4 er höfð til hliðsjónar við tölulegt mat á hverjum þætti. Hafa ber eftirfarandi í huga við mat á umsóknum:

Nýnæmi og áhrif verkefnisins

- Nýnæmi markmiðs, rannsóknaspurningar/ tilgátu og nálgunar.
- Möguleg áhrif verkefnis á fræðasviði og samfélagið.
- Afurðir (svo sem vísindagreinar, bækur eða einkaleyfi). Kynning niðurstaðna fyrir almenningi og hagsmunaaðilum.

Vísindaleg gæði og raunhæfi

- Vísindaleg gæði verkefnis.
- Er verkefnið ítarlegt t.d. í skilgreiningu á rannsóknaspuringu og hvernig eigi að svara henni? Eru markmið skýr?
- Raunhæfi og mikilvægi verkefnis. Framkvæmd verkefnis, skipting í verkpætti, vörður og afurðir.

Verkefnisstjóri og aðrir þátttakendur

- Þekking, reynsla og hæfni verkefnisstjóra og annarra þátttakenda á fræðasviði verkefnisins.
- Reynsla af innlendu og erlendu samstarfi.
- Rannsóknarumhverfi, innviðir og aðföng.
- Skipurit verkefnisstjórnar og samhæfing verkefnis.
- Þáttur framhaldsnema.

Áhrif á starfsþróun (á við um rannsóknastöðustyrki)

- Hvernig miðar verkefnið að starfsþróun umsækjanda?

- Framtíðasamstarf við gestgjafastofnun.

Priðji hluti – Samantekt

Samantekt styrkleika og veikleika.

Fjórði hluti – Staðfesting

Hér fara ytri matsmenn yfir matstexta og staðfesta. Umsögnin vistast þar með í gagnagrunn Rannís og er aðgengileg fagráði.

Tafla 4. Styrkleikaflokkar ytri matsmanna.

Flokkur	Umsögn
5 - Excellent	Exceptionally strong with essentially no weaknesses
4 - Very good	Very strong with only minor or negligible weaknesses
3 - Good	Strong but with numerous minor weaknesses
2 - Moderate	Some strengths but at least one moderate weakness.
1 - Poor	A few strengths and at least one major weakness

VIÐAUKI 1

Úthlutunarstefna Rannsóknasjóðs

Samþykkt í vísindanefnd Vísinda- og tækniráðs í maí 2016 til birtingar í heild sinni með úthlutunarreglum sjóðsins.

Með breytingum á lögum nr. 3/2003 um opinberan stuðning við vísindarannsóknir voru Rannsóknasjóður og Rannsóknarnámssjóður sameinaðir undir heitinu Rannsóknasjóður. Í 2. gr. laganna segir: „Hlutverk Rannsóknasjóðs er að styrkja vísindarannsóknir og rannsóknartengt framhaldsnám á Íslandi. Í þeim tilgangi styrkir sjóðurinn nemendur í rannsóknartengdu framhaldsnámi og skilgreind rannsóknarverkefni einstaklinga, rannsóknarhópa, háskóla, rannsóknastofnana og fyrirtækja. Rannsóknasjóður veitir styrki samkvæmt almennum áherslum Vísinda- og tækniráðs og á grundvelli faglegs mats á gæðum rannsóknarverkefna, færni þeirra einstaklinga sem stunda rannsóknirnar og aðstöðu þeirra til að sinna verkefinu. Ákvörðun um styrkveitingu skal bundin hinu faglega mati.“

Hlutverk vísindanefndar varðandi úthlutunarstefnu Rannsóknasjóðs kemur fram í 6. gr. laga nr. 3/2003 með áorðnum breytingum um opinberan stuðning við vísindarannsóknir. Þar segir: „Vísindanefnd Vísinda- og tækniráðs markar úthlutunarstefnu Rannsóknasjóðs og Innviðasjóðs samkvæmt áherslum Vísinda- og tækniráðs. Stjórn sjóðanna gefur út reglur um umsóknir, málsméðferð þeirra og úthlutun eigi síðar en sex vikum fyrir lok umsóknarfrests viðkomandi sjóðs og skulu þær kynntar ráðherra. Í reglunum skulu koma fram skilyrði umsókna og áherslur Vísinda- og tækniráðs.“

Vísinda- og tækniráð varð til með lögum nr. 3/2003 um opinberan stuðning við vísindarannsóknir. Ráðið er skipað til þriggja ára í senn og markar stefnu stjórnvalda fyrir skipunartímabilið. Ráðið vinnur samkvæmt áætlun fyrir tímabilið 2014-2016. Vísindanefnd vill þó áréttu þá áherslu fyrra ráðs að opinber framlög til vísinda og nýsköpunar taki mið af gæðum og árangri og að gagnsæi og faglegt mat gildi við úthlutunir úr samkeppnissjóðum.

Rannsóknasjóður veitir styrki samkvæmt ákvæðum laga nr. 3/2003 með áorðnum breytingum og stefnu Vísinda- og tækniráðs. Vísindanefnd leggur áherslu á að við mat á umsóknum vegi eftirfarandi atriði þungt:

- Rannsóknaverkefni skuli styrkt eftir gæðum sem metin eru eftir vísindalegu gildi, færni og aðstöðu umsækjenda og líkum á að verkefnið skili mælanlegum árangri og ávinningi.
- Verkefni sem uppfylla gæðaviðmið og unnin eru í virku samstarfi fyrirtækja, háskóla, fræðasviða og stofnana, njóti að öðru jöfnu, forgangs að styrkjum úr samkeppnissjóðum.
- Sérstaklega verði hugað að
 - Nýliðun í hópi vísindamanna og að sjóðurinn leggi sérstaka áherslu á stuðning við ungt vísindafólk.
 - Kynjahlutfalli í hópi vísindamanna og að sjóðurinn leggi sérstaka áherslu á að jafna stöðu kynjanna.
- Sjóðnum er heimilt að taki tillit til aðstæðna umsækjenda, hvort sem þeir starfa sjálfstætt eða innan háskóla, stofnana eða fyrirtækja. Hér er meðal annars vísað til þess að aðgangur umsækjenda að nemendum í rannsóknartengdu námi getur verið mismunandi.

Niðurstöður rannsókna sem kostaðar eru með styrkjum úr Rannsóknasjóði skulu birtar í opnum aðgangi og vera öllum tiltækar nema um annað sé samið.